

Kansainvälistyminen – avain eteläpohjalaisen nuoren ja Etelä-Pohjanmaan menestykseen

21.11.2023

Seinäjokinen nuori tutustui kansainväliseen työelämään osana yhdeksännen luokan TET-harjoitteluaan SeAMKissa kansainvälisen opetuksen palveluissa. Keskustelin hänen kanssaan siitä, miltä kansainvälinen Seinäjoki näyttää nuoren näkökulmasta ja siitä, miksi kansainvälistyminen on tärkeää. Nuoren näkökulmat ovat ansiokkaita, ja niiden kuuleminen asemoi meitä pohtimaan kansainvälistymisen tilaa nyt ja tulevaisuudessa. Tässä artikkelissa tarkastelen nuoren kanssa kansainvälistymisen tärkeyden teemaa.

Kielet rikastavat maailmaa ja lisäävät mahdollisuuksia menestyä

Kielten osaamisen merkitys tiivistyy keskustelumme yhdeksi sisällöksi. TET-harjoittelijamme listaa sivistyneitä näkökulmia kielten tuntemiseen ja käyttämiseen. Hänen mukaansa eri kielten osaamisen hyöty on ensinnäkin se, että “pystyy puhumaan eri ihmisten kanssa”. Vuorovaikutus ihmisten kanssa on monen toiminnan ja kehityksen sekä rauhan perusta, joten hänen käsityksensä kielten osaamisesta kohdistaa näkökulmia useaan suuntaan.

Toiseksi nuori havaitsee, että kieliä osaten maailmaa kohtaan kehkeytyy avartuneempi näkökulma, ja se antaa runsaampia mahdollisuuksia toimia ihmisverkostoissa ja menestyä työelämässä. ”Eri kielten osaaminen työllistää. Kun pystyy puhumaan eri ihmisille, on paremmat mahdollisuudet työelämään. Vaikka ei osaisi

mitään, voi toimia välittäjänä kielten ja ihmisten välillä.” Päättelimme lopulta, että kielten osaaminen ja sitä kautta laajentunut maailmankuva, on jo itsessään merkittävä taito, josta on hyötyä eri ammateissa ja globaalin maailman verkostoissa.

Monikielistyvässä maailmassa eri kielen käyttö ja salliminen lisäävät mahdollisuuksia menestyä niin yksilö- kuin yhteiskuntatasoilla, ne eivät myöskään vähennä kansalliskielten merkitystä (Laitinen ym., 2023).

Eri kieliin voi tutustua varhaislapsuudesta lähtien

TET-harjoittelijamme on kaksikielisestä perheestä. Hänen kokemuksensa kahden kielen rinnakkaisesta oppimisesta on todentaa tutkittua tietoa: ”Kielten oppiminen on ollut helpompaa, kun on elänyt kaksikielisessä perheessä”.

Vaikka kotona ei puhuttaisi säännöllisesti kahta tai useampaa kieltä, voi kielten syötöksiä tarjota lapsille arjessa monin tavoin esimerkiksi kirjan lukemisen hetkissä (Kinosalo, 2023). Kotonamme tarjoan pienille lapsilleni kielikylpyjä sellaisten tilanteiden salliessa, joissa lapsikin on alkanut osoittaa kiinnostustaan esimerkiksi englannin kieltä kohtaan. Eri kielistä voi tulla luonnollinen osa arkea yksittäisten sanojen ilmaistessa tavallisia asioita, kuten vaikka maito, milk. Lisäksi eri kieliä käyttämällä ja kokemalla voi tuntea kuuluvuuden tunnetta erilaisissa yhteisöissä, ja tätä taitoa tarvitaan yhä enemmän (ks. Kinossalo ym. 2022).

Kansainvälistyminen on hyödyllistä

Keskustelimme siitä, miksi kansainvälistyminen on tärkeää ja kivaa. TET-harjoittelija kuvaa elämänuteliaita ajatuksia ja kansainvälistymisen hyötyjä. ”Kansainvälistyminen on kivaa, koska oppii ymmärtämään maailmaa paremmin ja oppii uusista ihmisistä eri asioita sekä oppii uusia kieliä ja kulttuureja. Tätä monipuolista oppimista voi käyttää ja hyödyntää eri asioiden yhteydessä. Tulee myös kiitollinen olo, kun ymmärtää näkemällä ja vertaamalla muihin maihin, että täällä on moni asia hyvin.”

Kansainvälistymisen parhaita puolia saattaa ollakin, että ymmärtää myös omaa asuinmaataan paremmin. Kansainvälistymisen ennakkoluulojen rikkomiseksi näyttääkin siltä, että omakohtaisen kansainvälisyyden lisääntyessä voi ymmärtää paitsi eri kieliä, kulttuureja, tapoja ja tottumuksia myös omaa ympäristöään ja kieltään paremmin.

Kotikansainvälisyys ja globaalin maailmankuvan asenne

Opetushallitus ja CIMO (2023) näkevät, että kansainvälistyminen on mahdollisuus ja oikeus kaikille. Sitä edistetään Seinäjoenkin kouluissa ja SeAMKissa monin tavoin, kuten tarjoamalla liikkuvuuden ja kotikansainvälisyyden mahdollisuuksia.

Kansainvälisyydellä on erilaisia tasoja ja muotoja, joista kotikansainvälistymisen tarkoituksena on tuoda kansainvälisiä teemoja, kuten kieliä ja kulttuureja lähelle, aiheiksi, joihin voidaan tarttua ilman matkustamista. Siihen voi liittyä virtuaalisia vierailuja tai muulla tavalla kansainvälisiin asioihin perehtymistä, kuten esimerkiksi alueen kansainvälisen yrityksen toimintaan tutustumista.

Täällä SeAMKissa tapahtunut kansainväliseen työelämään tutustuminen on kotikansainvälistymistä: TET-harjoittelussaan ollut nuori pääsi osalliseksi kansainvälistä toimintaa kohtaamalla kansainvälisiä toimijoita ja eri puolilta maailmaa saapuneita osaajia sekä kertomalla omista näkemyksistään. Hänestä on varsin nuorena kasvanut globaalisti utelias ja aktiivinen toimija, mikä onkin globaalikasvatuksen eräs tavoite (Opetushallitus, 2023). Ennen kotikansainvälistymisen käytänteitä rakennetaan kansanvälistä asenneperustaa, mikä näkyy myönteisenä uteliaisuutena harjoittelussa olleen nuoren maailmankuvassa yksilön tasolla.

Uteliaisuus auttaa ymmärtämään

Tärkeää on, että mahdollisimman moni oppisi eri kulttuureista, jotta mahdollisimman moni osaa kunnioittaa ja ymmärtää toisiaan paremmin. ”Kun tiedät eri kulttuureista edes vähän, lisääntyy terve maalaisjärki ja uteliaisuus muita asioita ja ihmisiä kohtaan. Kiinnostuminen on aina hyvästä. Kun kiinnostuu jostain, siitä käydyt keskustelut johdattavat asiasta toiseen.” Pian keskustelun aiheena saattaa ollakin jotain yhteistä tai molemmille keskustelun osapuolille jotain aivan uutta, mikä voi johtaa lisääntyvään ymmärrykseen ja kulttuurien kunnioittamiseen.

”Kun ymmärtää toisen kulttuuria ja uskontoa, se auttaa ymmärtämään tapojen ja tottumusten merkityksiä eikä tarvitse pitää ennakkoluuloja yllä. Sitä sellaista tervettä maalaisjärkeä, että ei sano vastineeksi mitään tyhmää, vaikka toinen vastaisikin tyhmästi – itse ei tarvitse jatkaa samalla mallilla. Hyvä esimerkki siihen, että oppii ymmärtämään kulttuureita, on monelle suomalaiselle suhtautuminen islaminuskoon ja kysymykseen miksi naiset käyttää hijabia. Se on omanlaista kunnioitusta omaa uskontoa kohtaan, omasta tahdosta. Tämän ymmärtäminen voi avata asian tarkoitusta paremmin.”

Kuuntelemalla nuoria aikuinenkin voi kasvattaa kansainvälistä uteliaisuuttaan kohti omaa maailmankansalaisuutta, sillä se on avain koko maakunnan menestykseen. Millainen Seinäjoki on kansainvälistyvän nuoren näkökulmasta? Tästä voit lukea lisää verkkolehden artikkelista.

Maiju Kinossalo
asiantuntija, tutkija, kansainvälisen opetuksen palvelut
SeAMK

Kinossalo toimii SeAMKissa kotoutumisen asiantuntijana ja tekee kasvatustieteen väitöskirjaa. Hän tutkii elämäntarinallisen identiteetin rakentumista, kotoutumisen edistämisen ja osallisuutta parantavia käytänteitä sekä monikielisen lukutaidon kehittymistä. Kinossalo koordinoi kotoutumisen edistämisen hankkeita.

Lähteet:

Kinossalo, M. 2023. Monikielinen lukutaito kehittyy suotuisassa lukuympäristössä – Lue Lapselle.fi. Viitattu 6.11.2023

Kinossalo, M., Jousmäki, H., & Intke-Hernandez, M. (2022). Life-story pedagogy for identity: Through linguistic and cultural recognition to participation and equity. Apples – Journal of Applied Language Studies, 16(2), 99–119. https://doi.org/10.47862/apples.111953

Laitinen, M., Leppänen, S., Rautionaho, P. & Backman, S. (2023.) Englanti Suomen kansalliskielten rinnalla : Kohti joustavaa monikielisyyttä. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2023:59.

Opetushallitus & CIMO, 2023. Kotikansainvälisyys Kansainvälisyystaitoja kaikille. oph_kotikansainvalisyys_5.pdf Viitattu 6.11.2023

Opetushallitus. (2023). Globaalikasvatus ja kestävän kehityksen tavoitteet. https://www.oph.fi/fi/kehittaminen/globaalikasvatus-ja-kestavan-kehityksen-tavoitteet Viitattu 6.11.2023